

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเอกสารเว็บเพจ บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอนี้จัดทำขึ้นมาเพื่อให้การพัฒนาเว็บไซต์โดยเฉพาะเว็บไซต์ที่นำเสนอเอกสารเป็นภาษาไทย ซึ่งมักจะเกิดปัญหาด้านการแสดงผลภาษาไทยผ่านบราวเซอร์ค่ายต่างๆ มีระบบและมาตรฐานเดียวกัน อย่างไรก็ตามข้อเสนอนี้ไม่ใช่ข้อบังคับว่าจะต้องทำตามทุกประการ

สำหรับท่านที่ต้องการศึกษารายละเอียดต่างๆ ของข้อแนะนำโดยละเอียด ประกอบกับการใช้โปรแกรมสร้างเอกสารเว็บต่างๆ เช่น การลงรหัส HTML, การสร้างเอกสารเว็บด้วยโปรแกรมช่วยเหลือ สามารถศึกษาได้จากเว็บไซต์ <http://www.nectec.or.th/courseware/internet/web-tech>

● ชื่อของเอกสารเว็บ

เอกสารเว็บทุกไฟล์ ควรมีการกำหนดชื่อเอกสาร ไว้ในส่วนของแต่ละ <TITLE>ข้อความ</TITLE> โดยชื่อที่กำหนดขึ้นมานี้ จะเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษก็ได้ แต่ควรมีความหมายอธิบายถึงภาพรวมของเว็บเพจนั้นๆ ให้ได้มากที่สุด เนื่องจากข้อความส่วนนี้ จะเป็นข้อความที่จะถูกนำมาใช้เป็นคำสำคัญ (Keyword) ในการสืบค้นข้อมูลจาก Search Engine ด้วยเช่น

เช่น ชื่อเอกสารเว็บของโครงการคลังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของเครือข่าย SchoolNet สามารถกำหนดชื่อของเอกสารเว็บได้ดังนี้ <TITLE> Digital Library for Thai SchoolNet </TITLE>

● คีย์เวิร์ดของเว็บเพจ

เว็บไซต์ที่นำเสนอในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ย่อมต้องการให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะเว็บไซต์ทำ (Search Engine Website) ชื่อนำ เช่น Yahoo, Google, SiamGuru วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เว็บไซต์ทำรู้จักเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นมา คือการกำหนดคีย์เวิร์ดให้กับเว็บเพจนั้นๆ โดยใช้แท็ก <META NAME = "Keyword" CONTENT = "คีย์เวิร์ด 1, คีย์เวิร์ด 2,...">

คีย์เวิร์ดที่กำหนดขึ้นมานี้ สามารถกำหนดได้ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สามารถกำหนดคีย์เวิร์ดได้มากกว่า 1 ตัว โดยเขียนคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) เช่น

<META NAME = "Keyword" CONTENT = "การศึกษา, ประเทศไทย, Education, Thailand">

- **การควบคุมการเข้ารหัสภาษาไทย**

ปัจจุบันเบราว์เซอร์แต่ละตัว จะตรวจสอบการแสดงผลภาษาด้วยค่าการเข้ารหัสภาษา (Character Set) และหากเอกสารใด กำหนดค่าผิดพลาด หรือไม่กำหนด อาจจะทำให้โปรแกรมเบราว์เซอร์แปลความหมายผิดพลาด และแสดงผลภาษาผ่านเบราว์เซอร์ไม่ถูกต้อง ดังนั้นเพื่อให้การแสดงผลภาษาไทยผ่านเบราว์เซอร์ต่างๆ แสดงผลได้อย่างถูกต้อง ควรกำหนดค่าการเข้ารหัสภาษาไทยสำหรับเอกสารเว็บ ด้วยแท็ก

```
<META HTTP-EQUIV="Content-Type" CONTENT="text/html; charset=TIS-620">
```

- **รูปแบบของเว็บเพจ**

สำหรับรูปแบบของเอกสารนั้น ในส่วนของเนื้อหา ตัวอักษร และพื้นหลัง (Background) ควรใช้สีที่ดูแล้วสบายตาในการอ่าน ยกเว้นหัวข้อหรือข้อความบางส่วนที่ต้องการเน้น สามารถใช้สีอื่นได้ตามความเหมาะสม

- **การตั้งชื่อไฟล์**

ชื่อไฟล์สามารถประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์เล็ก (a – z) และตัวเลข (0 – 9) ผสมกันได้ แต่ไม่ควรยาวจนเกินไป และสื่อความหมายถึงเนื้อหาของเว็บเพจด้วย โดยนามสกุลของไฟล์เอกสาร HTML ต้องเป็น **.html** หรือ **.htm** ทั้งหมด นอกจากนี้ไฟล์เอกสาร HTML ไฟล์แรก หรือไฟล์ที่ทำหน้าที่เป็น **Homepage** **จะต้องตั้งชื่อเป็น index.html** เท่านั้น

- **ระบุที่มาของเว็บเพจ**

ท้ายสุดของเว็บเพจแต่ละหน้า ควรระบุที่มาของเว็บเพจด้วย ซึ่งมีรูปแบบการเขียนดังนี้

ที่มา: *เรียบเรียงโดย ชื่อนามสกุลผู้เรียบเรียงบทความนี้ วันที่ที่เรียบเรียง*

หรือสามารถดูตัวอย่างได้จาก <http://www.school.net.th/library>

- **การกำหนดความกว้างของเว็บเพจ**

ความกว้างของเว็บเพจในกรณีที่เป็นตาราง หรือเฟรมสามารถกำหนดได้ 2 หน่วยคือ หน่วย pixel และหน่วยเปอร์เซ็นต์ (%) โดยในหน่วยของ pixel นั้นไม่ควรเกิน 750 pixel (สำหรับการนำเสนอผ่านจอภาพ 800 x 600 pixels) และในหน่วยของเปอร์เซ็นต์ ไม่ควรเกิน 90% เพื่อไม่ให้เกิดสกรอลล์บาร์ (Scrollbar) ทางด้านล่างของโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์

● **การกำหนดฟอนต์**

เอกสารเว็บที่เป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยผสมภาษาอังกฤษ นอกจากจะต้องกำหนดแท็กควบคุมการเข้ารหัสตามข้อ 3 แล้วควรกำหนดแบบอักษร (Font) ให้กับข้อความในเอกสารเว็บด้วย โดยใช้แท็ก

```
<FONT FACE = "ชื่อฟอนต์ที่ 1, ชื่อฟอนต์ที่ 2, ... ">
```

และควรกำหนดฟอนต์ที่สามารถแสดงผลได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบ Macintosh และ PC พร้อมทั้งระบุขนาดที่เหมาะสมด้วย

รูปแบบ การกำหนดชื่อฟอนต์ที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่เป็นภาษาไทย ได้แก่

```
<FONT FACE = "MS Sans Serif, Microsoft Sans Serif, Thonburi">...</FONT>
```

รูปแบบ การกำหนดชื่อฟอนต์ที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่

```
<FONT FACE = "Arial, Helvetica, Times">...</FONT>
```

โดยขนาดที่เหมาะสม ควรจะอยู่ในช่วง 1 – 3 เช่น หัวเรื่องใช้ขนาดเท่ากับ 3 ส่วนเนื้อหาใช้ขนาดอักษรเท่ากับ 1 หรือ 2 เป็นต้น โดยมีรูปแบบแท็ก คือ

```
<FONT SIZE="1">...</FONT> เป็นต้น
```

ทั้งนี้การใช้แท็ก นั้น ให้ระบุไว้ที่ตอนต้นของเอกสารครั้งเดียว

ไม่ต้องเขียนหลายรอบเพราะจะเป็นการเพิ่มขนาดของไฟล์เอกสาร HTML โดยไม่จำเป็น

ยกเว้นเมื่อมีการใช้แท็ก <TABLE> จะต้องมีการระบุ ไว้ในทุกๆ

แท็ก <TD> และในกรณีที่มีการเปลี่ยนขนาดของฟอนต์ไม่ต้องกำหนด

```
<FONT FACE = "..."> ให้ใช้แท็ก <FONT SIZE = "..."> ได้เลย
```

หรือใช้ CSS ในการควบคุมฟอนต์ทั้งหมด

● **การแสดงผลรายการหรือตาราง**

การสร้างลำดับรายการ (Order List/Unorder List) ซึ่งจะเป็นการใช้แท็ก , , <DL>

ไม่ควรจะใช้ซ้อนกัน หลายชั้นเกินไป เพราะอาจเป็นผลทำให้ เอกสารนั้นกว้างเกินหน้าจอ

ทำให้เกิดสกรอลล์บาร์ทางด้านล่างของโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ ต้องทำการเลื่อนดูข้อมูล

ที่ขาดหายไป และทำให้เมื่อสั่งพิมพ์เว็บเพจนั้นออกมาทางเครื่องพิมพ์ ข้อความบางส่วนจะขาด

หายไป (ส่วนที่เกินหน้าจอ)

● การจัดการเกี่ยวกับภาพ

- ภาพควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา โดยคำนึงถึงสาระสำคัญของเนื้อหาเป็นหลัก
- ควรมีจำนวนภาพพอเหมาะไม่มากเกินไป เพื่อความรวดเร็วในการเคลื่อนย้ายข้อมูล (transfer) ความสวยงามของเอกสารเว็บ
- เพื่อให้สามารถใช้ได้กับจอภาพของผู้เข้าชมโฮมเพจซึ่งอาจมีขนาดจอภาพต่างๆ กัน ควรใช้ภาพประกอบขนาดเล็ก (thumbnail) และสามารถคลิกที่ภาพเล็กเพื่อแสดงภาพที่ใหญ่ขึ้นได้
- เลือกใช้ฟอร์แมตของภาพที่เหมาะสม เช่น ภาพสี หรือภาพที่ต้องการแสดงถึงความคมชัดของเนื้อหา ควรใช้ฟอร์แมต .JPG ในขณะที่ภาพขาวดำ หรือภาพที่ไม่เน้นรายละเอียดเกี่ยวกับสี ควรใช้ฟอร์แมต .GIF เป็น
- ภาพที่มีขนาดโต แต่ไม่มากนัก ควรกำหนดรูปแบบการแสดงผลเป็น Interlaced หรือ Progressive ตามฟอร์แมตของภาพที่เลือกใช้งานด้วย
- ภาพที่มีขนาดโตมาก ควรแบ่งซอยเป็นภาพเล็กๆ แล้วใช้เทคนิคการประกบภาพด้วยตาราง
- ไม่ควรใช้ภาพโตเกินไปหลายๆ ภาพในหน้าเอกสารเว็บแต่ละหน้า
- ควรกำหนดแอทริบิวต์ WIDTH และ HEIGHT ให้กับภาพ (หรือในแท็ก <img...>) ด้วย เพื่อระบุความกว้างและความยาวของรูปภาพให้ เว็บเบราว์เซอร์ซึ่งมีผลให้การปรากฏภาพบนจอเร็วขึ้น
- ควรกำหนดแอทริบิวต์ ALT ให้กับภาพ (หรือในแท็ก <img...>) เพื่อแสดงข้อความอธิบายสำหรับเว็บเบราว์เซอร์ที่ไม่สามารถแสดงข้อมูลที่เป็นรูปภาพได้ โดยข้อความควรมีความหมายเหมาะสมกับภาพสามารถอ่านแล้วเข้าใจหรือเห็นภาพตัวอย่าง ของ Image tag

● ขนาดข้อมูลที่เหมาะสม

ควรจะควบคุมให้มีขนาดไม่เกิน 150 กิโลไบต์ (ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 60 วินาที ในการเคลื่อนย้ายข้อมูล) เพราะหากมีขนาดใหญ่กว่า 150 กิโลไบต์ จะเสียเวลาในการเคลื่อนย้ายข้อมูลมาก ทำให้ผู้เข้าชมเกิดความเบื่อได้

● **การทดสอบการแสดงผล**

ควรแสดงผลด้วยความสวยงามที่ความละเอียดของหน้าจออย่างต่ำ 800 x 600 จุด และควรทดสอบกับบราวเซอร์หลายๆ ค่าย หลายๆ รุ่น

● **การใช้เครื่องหมายวรรคตอน**

นลิขิตหรือวงเล็บ (เครื่องหมายวงเล็บ ())

ควรเว้นวรรค 1 ครั้งก่อนเปิดวงเล็บ และเว้นวรรค 1 ครั้งหลังปิดวงเล็บ ข้อความภายในวงเล็บควรติดกับเครื่องหมายวงเล็บเปิด และเครื่องหมายวงเล็บปิด ตัวอย่างเช่น xxx (yyy) xxx

อัฒประกาศหรือเครื่องหมายคำพูด (เครื่องหมาย “ ”)

ควรเว้นวรรค 1 ครั้ง ก่อนเปิดเครื่องหมายคำพูดและเว้นวรรค 1 ครั้ง หลังปิดเครื่องหมายคำพูด ข้อความภายในเครื่องหมายคำพูด ควรติดกับเครื่องหมายคำพูดเปิด และเครื่องหมายคำพูดปิด ตัวอย่างเช่น xxx “yyy” xxx

ไม้ยมก (เครื่องหมาย ๆ)

ควรอยู่ติดกับข้อความ หลังเครื่องหมายไม้ยมก เว้นวรรค 1 ครั้ง ตัวอย่างเช่น xxx ๆ yyy

ไปยาลน้อย (เครื่องหมาย ๑), จุดภาคหรือจุดลูกน้ำ(เครื่องหมาย ,) จุดคู่(เครื่องหมาย :) และ อัฒภาคหรือจุดครึ่ง (เครื่องหมาย ;)

ควรอยู่ติดกับข้อความ หลังเครื่องหมายควรเว้นวรรค 1 ครั้ง ตัวอย่างเช่น

xxx๑ yyy

xxx; yyy

การใช้เครื่องหมายจุด

ควรอยู่ติดกับข้อความ หลังเครื่องหมายจุดควรเว้นวรรค ตัวอย่างเช่น xxx. yyy

หมายเหตุ xxx และ yyy แทนข้อความใดๆ

ท่านใดที่มีข้อสงสัยในการพัฒนาเว็บ สามารถศึกษา
และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์
<http://www.nectec.or.th/courseware>